

Troels Bak Stensgaards prædiken helligtrekongers søndag

Taler

Troels Bak Stensgaard
Sognepræst

Dato

5. januar 2025

Sted

Vestervang Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 2, vers 1-12

Salmer

Dejlig er den himmel blå
Gør dig nu rede, kristenhed
Guds-husets dør er i vor dåb
Af gode magter er vi trofast skærmet
Hil dig, Frelser og Forsoner, vers 7
De hellig trekonger så hjertens glad

1

Kære menighed!

5 På denne Hellig tre kongers søndag, hvor vi afslutter vores julefejring, vil jeg begynde med en scene fra vor tids nok mest sete og elskede julefilm, "Love Actually" fra 2003, eller "Kald det kærlighed", som den hedder på dansk.

10 I "Love Actually" spiller Hugh Grant en nyvalgt engelsk premierminister, som i det øjeblik, hvor han for første gang går ind i sin berømte tjenestebolig i Downing Street nr. 10, bliver forelsket i sin nye assistent, selv om han ved, hvor upassende det er, og forsøger at skjule sine følelser for hende.

15 Så kommer den amerikanske præsident på statsbesøg, og selv om filmen er mere end tyve år gammel, så minder han så utrolig meget om præsident Donald Trump, så at man næsten skulle tro, at Donald Trump har taget denne filmfigur som sit forbillede.

20 Mange mener derfor, at premierministeren på dette deres første møde må sige fra overfor præsidenten, men han siger til sine ministre: "Vi må ikke glemme, at Amerika er verdens mægtigste land, og jeg vil ikke opføre mig som et vrantet pattebarn."

Da den amerikanske præsident under deres møde imidlertid ikke bare som forventet opfører sig arrogant og magtfuldkomment, men taler meget sexistisk om premierministerens assistent og endda lægger an på hende, så glemmer premierministeren dog til sidst alle de diplomatiske høflighedsfraser.

For på det obligatoriske og fælles pressemøde overrumpler premierministeren alle ved at sige følgende: "Et forhold kan ikke baseres på en præsident, som tager præcist, hvad han selv ønsker, og henkastet ignorerer alt det, som virkelig betyder noget for . . ." - og her opstår en pause, for den forelskede premierminister tænker på assistenten og er fyldt af sårede følelser, så han er lige ved at komme til at sige "for mig". Men han får bidt sig selv i tungen og sagt "for England". Hvilket han til offentlighedens jubel uddyber med følgende salve: "Vi er måske et lille land, men vi er en stor nation, som har opfostret skikkelser som Shakespeare, Sean Connery, Harry Potter og såvel David Beckhams højre som hans venstre fod." Og - fortsætter premierministeren og ser på præsidenten ved hans side - "en ven, der tryner os, er ikke længere en ven. Bøller forstår kun styrke, og nu vil jeg til at forberede mig på at være stærkere."

Sådan klarer den britiske premierminister ærterne i denne humoristiske og romantiske julefilm fra 2003 om kærlighedens uregerlige kraft.

Denne lille julefilmscene kom jeg til at tænke på, da jeg hørte vores egen statsminister Mette Frederiksens alvorlige tale til os nytårsdag.

Her var der ikke megen humor eller tro på kærlighedens forløsende og nyskabende magt.

Der blev i Mette Frederiksens nytårstale heller ikke kommenteret på præsident Donald Trumps gentagelse af sit gamle ønske om at købe Grønland, som han kun to dage før jul fremførte med følgende arrogante og magtfuldkomne ord: "Af hensyn til national sikkerhed og frihed i hele verden føler USA, at ejerskab og kontrol over Grønland er en absolut nødvendighed."

Da Trump fremsatte sit ønske om at købe Grønland for første gang i 2019, kaldte Mette Frederiksen ellers forslaget for absurd, og Trump reagerede dengang så fornærmet med at aflyse et statsbesøg i Danmark og kaldte vores statsminister for "a nasty woman", en væmmelig kvinde.

Men her efter 5 år er tiden blevet anderledes på grund af krigen i Ukraine, og det er ikke tiden til at lægge sig ud med vores vigtigste allierede, med verdens mægtigste mand og land.

65

Ja, bare rolig, det er ikke mit nytårsforsæt fremover at stå her hver søndag og kloge mig på politik.

70

Når vores statsminister taler om mægtige fjender af Vesten, Rusland, Iran, Nordkorea og Kina, og om en fred, som kun kan sikres ved at opruste militært, så ved hun også bedre end mig, hvad hun taler om. Men hvor jeg dog i denne tid – og her ved indgangen til det nye år - savner den optimistiske og lyse tro på kærlighedens uregerlige magt, som møder os i en gammel feel good julefilm som Love Actually!

75

Og selv om det sikkert er meget mere end blot naivt at tro på, at menneskers kærlighed kan forandre verden for andre end deres nærmeste, så er vi som kristne netop i denne urolige tid særligt kaldede til at tro på en tilgivende og forsonende kærlighed, som er stærkere end alt, hvad der skiller mennesker fra hinanden – på en kærlighed, som omfatter selv vores fjender, og er stærkere end selv det våben, døden, som Herodes og alle denne verdens tyranner i sidste ende altid tyer til for at få deres vilje. Den kærlighed som kan skabe liv af selv død, og som julenat blev nærværende her på jorden i skikkelse af et lille barn født af fattige forældre i verdens udkant.

85

Vi kan kalde det for naivt at tro på ham og hans kærligheds magt til at give verden en ny begyndelse, men vi kan ikke kalde evangeliet naivt i den forstand, at det maler et skønmaleri af denne verden. Når evangelisten Matthæus fortæller om Jesus fødsel og gør det så anderledes end Lukas poetiske fortælling om den magiske nat med hyrderne og englene og barnet i krybben, så er det nemlig for at slå fast med syvtommersøm, at juleevangeliet ikke er et skønt eventyr for børn, men noget virkeligt i denne tvetydige og voldelige verden og noget, som har betydning for alle mennesker på denne jord. Derfor fortæller Matthæus i sin julefortælling om de vise mænd, som for ham slet ikke er eksotiske undtagelsestyper, men repræsenterer det bedste i hele den gamle hedenske eller i den ikke-jødiske verden.

95

Vi hører, at de vise mænd fra Østerland så en ny stjerne på himlen, og at de forstod det som et tegn på en ny jødisk konges fødsel. Derfor drog de vise mænd

naturligvis til Kong Herodes' palads i hovedstaden Jerusalem. Men stjernen symboliserer også det gode, det smukke og det sande, dvs. det guddommelige og evige liv.

- 105 Sådan siger Matthæus, at den fornuft og den samvittighed, som alle mennesker har anlæg for, kan føre os i retning af en fælles sandhed.

Derfor må vi heller aldrig begynde at dæmonisere vores fjender eller helt at opgive at appellere til deres fornuft og samvittighed.

110

Men selv de vise mænd havde også brug for at lytte til bibelen og til dens lærde jødiske fortolkere, som fortalte dem, at barnet ifølge ældgamle profetier skulle fødes i landsbyen Betlehem.

- 115 Sådan har vi alle også brug for at lytte til den hellige skrift og for at lære af de forrige slægters erfaringer, så vi kan høre det, som vi ikke kan sige os selv.

Det var dog først, fortæller Matthæus, da de vise mænd med deres egne øjne havde set den nyfødte konge i skikkelse af det lille spædbarn i stalden og frembragt deres kongelige gaver og tilbedt det, at Gud talte direkte til dem i en drøm og advarede dem mod at tage tilbage til Herodes. Derfor vendte de hjem ad en anden vej end den, som de var kommet ad. For da var deres liv forandret.

- 125 Det betyder, at det ikke er nok, at vi længes efter det guddommelige og med vores fornuft søger efter tegn på Gud og hans vilje i den ydre verden, selv om det er nødvendigt.

Og det er heller ikke nok, at vi lader vores søgen korrigere af bibelen eller af slægtens dybeste erfaringer, selv om det også er nødvendigt.

130

Vi har nemlig også brug for at blive fundet, dvs. vi må selv erfare, at vi er elskede og værdifulde som vi er, for at kunne blive forandrede af kærlighedens magt.

- 135 Det er den moderne kristendoms store fristelse at identificere det Guds rige, som Jesus forkyndte, med det bedste i menneskets stræben for en bedre verden: frihed, lighed, retfærdighed, respekt for hvert enkelt menneske, fred på jord. Disse store og vigtige idealer bør alle kristne stræbe efter at realisere! Men Guds rige er uadskilleligt fra Kristus selv. Han som kommer i Herrens navn og giver os

140 sig selv.

Derfor må vi gå til gudstjeneste eller tilbede barnet som de vise mænd, og dvs. tro, at Gud allerede her i dette jordiske liv trods dets mørke og mangler er hos os, og gennem dette barn og dets liv og skæbne taler til os, og giver os en forsmag på
145 det, som hjertet længes efter. Fordi han er den kærlighed, som er tilværelsens dybeste grund og formål.

Det er måske, hvad de tilbedende vise mænds eksklusive luksusgaver til Jesusbarnet, guld, røgelse og myrraskær, symboliserer. For det er, hvad de
150 tilsvarende kostbare gaver, som skænkes i kirkens gudstjeneste, dåben og nadveren, giver os del i.

Kong Herodes kendte som magtfuldkomne mennesker til alle tider kun til magtens sprog, og snart måtte Jesu forældre flygte til Egypten for at undgå
155 kongens brutale mord på de nyfødte drengebørn, fortæller Matthæus også. Men ligegyldigt hvad denne verdens Herodes' er finder på for at klynge sig til magten, så kan det ikke slukke det lys, som blev tændt julenat.

I sin dystre – og mange vil nok sige realistiske - nytårstale citerede statsminister
160 Mette Frederiksen også Kim Larsens kendte konfirmationssang om Susan Himmelblå, hvor det hedder: ”Hvis nogen si'r det hele går ad helvede til, så tro dem ikke. Det har altid været sådan, og det bli'r det nok ved med. Tror du ikke?”

Det var sympatisk og fint sagt, men vi har netop i disse tider brug for mere tro
165 og for et større håb.

Vi har brug for troen på det evangelium, som altid forkynder, at både vi og Susan ”går ad himlen til”. Fordi der i den første julenat blev tændt et lys i mørket, som er én stor modsigelse af den verden, som bygger på våbenmagt og
170 vold. Et lys som bragte himlen ned i det jordiske, og som siden har givet millioner af mennesker blik for såvel alt det gode og muntre i tilværelsen som trøst og håb, når livet var tungt og svært.

Og så lige til sidst: Derfor skal vi i dag synge den i kopi udleverede sang af den
175 tyske teolog og modstandsmand Dietrich Bonhoeffer, som for 80 år siden, den 9. april 1945, blev henrettet for sin modstand mod nazismen og Hitler.

180 I årene forud sad Dietrich Bonhoeffer fængslet, men skrev breve til sine venner
og til sin forlovede Maria.

”Lad os ikke miste modet. Gud har sørget for, at det menneskelige hjerte er
stærkere end nogen magt på jorden.” Sådan skrev han i et af sine breve til hende.

185 Den sidste gang, Bonhoeffer i fængslet fik mulighed for at skrive til Maria, var
den 19. december 1944. Og dette sidste julebrev til den elskede slutter med det
digt, som vi vil synge, og hvis første og sidste vers lyder:

190

Af gode magter er vi trofast skærmet

og finder trøst og styrke, hvor vi går,

195

således er vi sammen disse dage,

og sammen møder vi det nye år.

200

Af gode magter underfuldt beskærmet

tar vi imod med håb, hvad der kan ske.

205

Gud er med os i aften og i morgen,

og hver ny dag vil vi få det at se.

210

Godt nytår! Amen.

215

Kilde

Manuskript taget fra www.vestervangkirke.dk med tilladelse fra udgiver

220

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Første tekstrække, Helligtrekonger, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

225

<https://www.dansketaler.dk/tale/troels-bak-stensgaards-praediken-helligtrekongers-sondag>

230

235

240

245

250

255